

MELİH ÖZEREN

Turuncu Geçmişin Kıyısında

i l e t i ŝ i m

1. Sabahlardan bir sabah

Çoktandır uykularımı sabaha yetiştiremez olmuşum ama dün gece farklıydı. Baktım ki sabah olmuş ve hâlâ yataktayım; keyiften kalkmaktan vazgeçip yüzümü gerisin geriye yastığa gömdüm. Perdenin ardındaki günü tanıyordum... Nisandan başlayıp ekime kadar böyle olurdu: Hafiften serin başlayan, sonra ağır ağır sararıp sıcaklaşan günler... Sabaha karşı ürpermeleri, yatağın ucuna kaçmış ince pikenin altına girmeye çalışan üşümüş ayaklar ve sonunda sıcak! Bilen bilirdi; hepsi buradaydılar işte!

Pencereden sızan ışığa ve onu karşılayan gölgelere bakarak zamani kestirmeye çalışınca anladım ki saat onu bulmuş... Ortalık yeterince sararmıştır artık diye düşündüm. Böyle olup da hava ısınmaya yüz tuttuğunda, daha aşağıdaki kıvrık ağaca varmadan terlemeye başlarsın... Yok, henüz erkense onu geçtikten sonra bile serinliğini korursun diye geçirdim aklımdan... Neredeyse gülümseyecek gibi oldum. Böyle günleri severdim ve onların da beni sevdiğini düşünürdüm. Kardeşlik işte! Derken kullandığım iki kelimeye birden aklım takıldı: Yeterince... Neredeyse...

– Neye yeterince? Neden neredeyse?

Kendimi kayalıklardaki bir kovuk gibi hissettim. Dolgun bir dalga vurup içime girdi ve yükseldikçe yükselip kendine dönecek yol bırakmadı... Bunalıp kalktım. Geçerken elim komodinin üstündeki sigaraya uzandı; baktım koca paketten geriye üç tane kalmış! Birisini yaktım ve asma kattaki odamdan merdivenlere devam edip ikinci kata, eskiden misafir odası şimdilerde ise salon dediğim odaya yollandım. Tamam, tanıyordum ama yine de iyice bir görmek istiyordum önümdeki günü. Merdivenin sonunda, beklediğimi bulmanın bahtiyarlığını hissettiğim eski günleri hatırlayınca içim burkuldu. Şöyle bir sendeledim, ama devam edip bütün katı kaplayan geniş odaya girmeyi becerebildim.

Ömrümün ve anlatacaklarımın çoğunun burada geçtiği düşünülecek olursa, bu odayı tarif etmemde fayda var: Merdivenin karşısındaki duvarda küçük bir çıkma balkon ve iki yanında yerden başlayan geniş pencereler var. Merdivenin sağındaki duvarda pencere yok. Bu sebeple, oturduğumda dışarıyı görebileceğim bir divanı ve dedemin büfesini oraya koydum. Merdivenin solundaki duvarda yine yerden başlayan iki pencere var ve bunlar doğrudan limana bakıyor. Dördüncü ve son duvar ise sırtımı yamaca dayamış vaziyette ve burada küçük bir pencere, ocak ve onun önünde de bir koltuk var...

Gittim odanın ortasında dikildim. Gölgenin içinden balkonun ötesindeki göz kamaştıran ışığa baktım. Oradaydı ve kıpırtısız beni bekliyordu. Başımla bu tanıdık mayıs gününe görünmez bir selam verdim ve gecedен açık bıraktığım balkon kapısına karşı bir iskemle çekip oturdum. Sigaranın ortasını –ki en güzel yeri– geçtiğimi fark edip sonundan zevksiz, kaçamak bir iki nefes daha çekip söndürdüm. Kalkıp balkona doğru yürüdüm. Odanın tahtasından balkonun taş zeminine geçince, çıplak ayaklarım üşüyüverdi. Balkondaki

gölgeyi aceleyle geçip, ayaklarımı ısınmış taşa attım ve balkon demirine yaslandım. Yamacın üzerindeki birkaç ağaç, onların çırılçıplak sıcakla kuşatılmış güzelim gölgeleri, yukarıdan dimdik inen kayalık dağ ve solda denizden oluşan manzarama baktım. Bir kez daha ve kim bilir kaçınıcı kez... Karşı karşıyaydık.

Burada öyle efendi, öyle ağırbaşlı bir dinginlik vardı ki... Kalplerindeki acıyı ebediyen oradan oraya taşımaya yazgılı huzursuzlar; burada adımlarını yavaşlatıp nefeslenebilir, asla sahip olamadıkları bir huzuru hissetmeye cüret edebilirlerdi. Ağır, sakin, yavaş bir güç... Huzursuzların her zaman gıpta edip hiçbir zaman ait olamayacaklarını bildikleri türden bir yer. On metrelik ödünç huzur; onun tam kıyısında, dokuz yüz doksan kiloluk gurbet duygusu. Lacivert... Hem de koyusundan!

Ah Taki! Rum Taki! Sen buradan gelip geçmedin de, demir attın. Her sabah bu huzuru görüp kıyısından öylece bakmak için... Ellerinin sırtındaki şu kahverengi lekelere bak! Kocadın artık. Sen de eskidin, kalbin de. Sahi, onun üstünde de bu lekelerden olmuş mudur ki? Ellerimde olduktan sonra... Ashında insanın kalbi de biraz saf; hani aptal demeye dilim varmıyor da ondan saf diyorum. Düpedüz, bir duyguyu diğerinden ayırt edemiyor bu gariban! Sevince de, mutsuzluğa da hemencecik aynı karşılığı veriyor: Çarpıyor, sıkışıyor, ağrıyor... Onu dinlesen belki sevinçten çarpıyor zannedersin ama mutsuzluktan ölüyorsundur mesela. İşin garip yanı; bu genç ve tecrübesizken de böyleydi, şimdi yaşlanıp durmaya yaklaşmışken de böyle. İhtiyar bir çocuk gibi... Bazen de onu, yıllar boyu aynı ihtimamla çalışan sabırlı bir zanaatkâr gibi görüyorum: Mesleğinin hakkını verip kıt kanaat geçinen yaşlı bir amca...

Bir sonraki sigaradan dolu bir nefes çekip burnumun ucundan şaşı şaşı sigaraya bakarak kendi kendime konuş-